C U R T E A D E A P E L N O R D

Dosarul nr.21rji-1142/2025 Judecătoria Orhei sediul Central
1-25103950-03-21rji-16102025 Judecător: Iurie Movilă

D E C I Z I E
În Numele Legii

26 februarie 2026 mun. Bălți

Colegiul Penal al Curții de Apel Nord

Avînd în componența sa:
Președinte de complet: Ion Talpa
Judecătorii: Cristina Prisacari și Ecaterina Arseni

Judecând, ordine de recurs, recursul condamnatului Rusu Leonid declarat împotriva ***încheierii Judecătoriei Orhei, sediul Central din 15 septembrie 2025*** privind respingerea ca fiind inadmisibilă plângerea depusă de condamnatul **Rusu Leonid** împotriva administrației instituțiilor penitenciare referitoare la condițiile de detenție, care conform jurisprudenței CEDO, afectează drepturile condamnatului garantate de art. 3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale,

după expunerea esenței cauzei de către judecătorul-raportor, ținând cont de argumentele invocate în recurs, în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal,-

C O N S T A T Ă :

La 22 iulie 2025, în adresa Judecătoriei Orhei, sediul Central a parvenit spre examinare, conform competenței plângerea condamnatului Rusu Leonid referitoare la condițiile de detenție care afectează grav drepturile condamnatului, garantate de art. 3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăților fundamentale.

În motivarea plângerii a indicat că se deține în Penitenciarul nr. 18 Brănești, care este într-o stare deplorabilă, celulele supraaglomerate, sunt prezente insecte și rozătoare, iluminare slabă, condiții sanitare precare.

Condamnatul Rusu Leonid solicită admiterea plângerii, constatarea deținerii sale în condițiile de detenție care afectează grav drepturile condamnatului în instituțiile penitenciare și reducerea pedepsei.

Prin încheierea Judecătoriei Orhei, sediul Central din 31 iulie 2025 s-a comunicat condamnatului despre neajunsurile admise la înaintarea plângerii

referitoare la condițiile de detenție, i s-a acordat un termen de 30 zile de la primirea încheieri pentru înlăturarea neajunsurilor și anume: să indice perioada și locul de detenției pentru care solicită reducerea termenului pedepsei; să descrie detaliat condițiile materiale care afectează grav drepturile condamnatului, cu solicitarea de a obliga administraţia instituţiei penitenciare să înlăture condiţiile materiale contestate; să anexeze probe relevante în susținerea plângerii înaintate (răspunsurile administrației instituției penitenciare la plângerile adresate cu privire la condițiile de detenței, după caz explicaţiile altor condamnaţi sau preveniţi).

La 31 iulie 2025 copia încheierii Judecătoriei Orhei sediul Central din 31 iulie 2025 a fost expediată în adresa Penitenciarului nr. 18 Brănești pentru a fi înmânată condamnatului Rusu Leonid pentru informare și executare fiind astfel recepționată la 06 august 2025.

Prin încheierea Judecătoriei Orhei, sediul Central din 15 septembrie 2025, s-a declarat inadmisibilă plângerea condamnatului Rusu Leonid împotriva administrației instituției penitenciare referitoare la condițiile de detenție care afectează grav drepturile condamnatului, garantate de art. 3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăților fundamentale.

S-a explicat condamnatului Rusu Leonid că plângerea sa a fost declarată inadmisibilă deoarece nu a înlăturat neajunsurile constatate prin încheiere judecătorească, ceea ce nu exclude posibilitatea depunerii repetate a plângerii cu același obiect, dacă înlătură toate cerințele din încheierea judecătorului de instrucție.

Dezacord cu soluția adoptată pe caz și-a expus condamnatul Rusu Leonid solicitând astfel admiterea recursului, casarea soluției primei instanțe ca fiind nefondată, rejudecarea cauzei cu pronunțarea unei noi hotărâri prin care cererea sa să fie examinată în vederea constatării condițiilor inumane de detenție prin prisma art. 3 CEDO dat fiind că, condițiile de detenție din cadrul P-18 Brănești sunt inadecvate.

La 06 noiembrie 2025, prin încheierea Curții de Apel Nord prin prisma art. 447 alin. (1) Cod de procedură penală, s-a comunicat participanților la proces că, recursul se judecă fără prezența părților la proces, tot odată în vederea examinării cauzei sub toate aspectele procedurale, prin esența art. 447 alin. (2) Cod de procedură penală, s-a comunicat subiecților vizați în speță posibilitatea de a depune referință asupra recursului formulat împotriva încheierii Judecătoriei Orhei sediul Central din 15 septembrie 2025, respectiv până la data examinării cauzei careva referință în sensul dat nu a parvenit, astfel instanța de recurs a considerat posibil examinarea cauzei în baza materialelor prezente la dosar.

Examinând încheierea atacată prin prisma motivelor de recurs invocate, cercetând materialele cauzei, Colegiul penal al Curții de Apel Nord consideră

necesar de a respinge recursul condamnatului Rusu Leonid ca fiind nefondat reieșind din următoarele considerațiuni.

În conformitate cu art. 437 alin. (1) pct. 4) Cod de procedură penală*, pot fi atacate cu recurs alte hotărâri penale pentru care legea prevede această cale de atac*.

Conform art. 448 alin. (1) Cod de procedură penală, *judecând recursul, instanţa verifică legalitatea şi temeinicia hotărârii atacate pe baza materialului din dosarul cauzei şi a oricăror documente noi prezentate în instanţa de recurs.*

Potrivit art. 449 alin. (1) pct. 1) lit. a) Cod de procedură penală, *judecând recursul, instanța adoptă una din următoarele decizii: respinge recursul, menținând hotărârea atacată, dacă recursul este nefondat.*

În susținerea soluției adoptate Colegiul penal reține că, potrivit art.469 alin. (1) pct.17^1) Cod de procedură penală, *la executarea pedepsei, instanța de judecată soluționează chestiunile cu privire la constatarea condițiilor de detenție a condamnaților.*

Potrivit art. 473^2 alin. (1) Cod de procedură penală, *plângerea împotriva administraţiei instituţiei penitenciare referitoare la condiţiile de detenţie care, conform jurisprudenţei Curţii Europene a Drepturilor Omului, afectează drepturile condamnatului, garantate de art.3 din Convenţia pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăţilor fundamentale, poate fi înaintată de către condamnat, personal sau prin intermediul unui avocat, la instanţa de judecată în a cărei rază teritorială se află instituţia penitenciară în care se deţine condamnatul, după caz, din care a fost eliberat.*

Alin. (2) al aceluiași articol prevede că, plîngerea referitoare la condiţiile de detenţie menţionate la alin.(1) **trebuie să conţină datele privind perioada şi locul detenţiei, precum şi descrierea detaliată a condiţiilor materiale care afectează grav drepturile condamnatului, cu solicitarea de a obliga administraţia instituţiei penitenciare să înlăture condiţiile materiale contestate**. **La plîngere pot fi anexate explicaţiile altor condamnaţi sau preveniţi, copiile plîngerilor anterioare, adresate administraţiei instituţiei penitenciare sau autorităţilor de supraveghere, şi răspunsurile lor, alte probe relevante. Concomitent cu depunerea plîngerii, se expediază o copie a acesteia, cu anexarea materialelor respective, către organul care pune în executare sentinţa sau încheierea.**

În corespundere cu alin. (2^1) din articolul nominalizat, în cazul în care plângerea depusă nu corespunde cerinţelor prevăzute la alin.(2), judecătorul de instrucţie stabileşte condamnatului un termen rezonabil, dar nu mai mare de 30 de zile, pentru înlăturarea neajunsurilor.

În speță, instanța de recurs constată că la 22 iulie 2025 condamnatul Rusu Leonid s-a adresat cu plângere împotriva administrației instituțiilor penitenciare referitoare la condițiile de detenție care afectează drepturile condamnatului

garantate de art. 3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăților fundamentale, solicitând constatarea condițiilor de detenție inumane.

Colegiul penal conchide că, la etapa verificării admisibilității plângerii depuse de Rusu Leonid, judecătorul de instrucție a constatat că aceasta nu întrunește condițiile de fond prevăzute la art. 473^2 alin. (2) Cod de procedură penală, din care motiv prin încheierea Judecătoriei Orhei sediul Central din 31 iulie 2025 condamnatului Rusu Leonid i s-a acordat termen de 30 zile de la recepționare să înlăture neajunsurile depistate în plângerea depusă împotriva administrației instituțiilor penitenciare referitoare la condițiile de detenție care afectează drepturile condamnatului garantate de art. 3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăților fundamentale.

Copia încheierii respective a fost expediată în adresa instituției penitenciare la data de 31 iulie 2025 pentru a fi înmânată condamnatului Rusu Leonid pentru informare și executare, însă în termenul stabilit de instanță condamnatul Rusu Leonid nu a înlăturat neajunsurile depistate.

În sensul dat, Colegiul penal reține că potrivit art. 473^2 alin. (2^2) Cod de procedură penală, *dacă condamnatul îndeplinește în termen toate cerințele din încheierea judecătorului de instrucție, plângerea se consideră depusă la data prezentării inițiale. În caz contrar, plângerea se declară inadmisibilă*.

Astfel, prin încheierea Judecătoriei Orhei sediul Central din 15 septembrie 2025 a fost declarată inadmisibilă plângerea condamnatului Rusu Leonid împotriva administrației instituțiilor penitenciare referitoare la condițiile de detenție care afectează drepturile condamnatului garantate de art. 3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăților fundamentale, înaintată în condițiile art. 473^2 Cod de procedură penală.

Raportând cadrul legal citat la circumstanțele speței, Colegiul penal consideră că sunt corecte concluziile primei instanțe privind declararea inadmisibilității plângerii condamnatului Rusu Leonid în temeiul art. 473^2 alin. (2^2) Cod de procedură penală. Or, în termenul oferit condamnatului pentru înlăturarea neajunsurilor admise la depunerea plângerii în ordinea art. 473^2 Cod de procedură penală, ultimul nu s-a conformat indicațiilor instanței și în termenul stabilit nu a înlăturat neajunsurile depistate.

Relevantă speței este practica CtEDO în cauza *Weissman şi alţii contra Romaniei (cererea nr.63945/00 par.32-36),* în care Curtea a indicat că statele urmează să respecte un just echilibru între interesul de a promova o bună administrare a justiţiei şi pe de altă parte interesul reclamanţilor de a prezenta argumentele lor în faţa tribunalelor naţionale.

Astfel, coroborând normele legale citate la jurisprudența Curţii Europene a Drepturilor Omului, Colegiul conchide că dreptul la un tribunal, respectiv dreptul de acces la justiţie şi la un proces echitabil, nu este unul absolut, ci poate fi limitat

de legislație în măsura în care nu duce la negarea acestui drept în vederea realizării procesului de înfăptuire a justiției.

În cazul dat, dreptul recurentului de acces la justiție şi la un proces echitabil nu a fost limitat sau neglijat, doar că s-a solicitat condamnatului la conformarea exigențelor legale, posibilitate pe care acesta a avut-o, însă a omis să-şi execute cu bună-credinţă obligațiile procedurale în termenul oferit, inacțiune imputabilă exclusiv în vina acestuia. Din considerentele indicate, Colegiul conchide că încheierea primei instanțe este emisă conform legislației pertinente, iar inadmisibilitatea plângerii condamnatului Rusu Leonid a fost determinată just de prima instanță, ca urmare a inacțiunii acestuia, care nu a înlăturat în termenul oferit neajunsurile determinate corect de către instanța de fond.

Pe motivele expuse mai sus, Colegiul penal va respinge recursul condamnatului Rusu Leonid declarat împotriva încheierii Judecătoriei Orhei, sediul Central din 15 septembrie 2025 ca fiind nefondat, menținând fără modificări încheierea recurată.

În baza celor expuse și în conformitate cu prevederile art. 449 alin. (1) pct. 1) lit. c) Cod de procedură penală, Colegiul penal,-

D E C I D E :

Recursul condamnatului Rusu Leonid declarat împotriva ***încheierii Judecătoriei Orhei, sediul Central din 15 septembrie 2025*** emisă în privința lui **Rusu Leonid** se respinge ca nefondat, cu menținerea încheierii în cauză fără modificări.

Decizia este irevocabilă.

Președinte de complet,
Judecător: **Judecător:** **Judecător:**